

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 11Pc/2/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3824200171
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marianna Hašková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2025:3824200171.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou Mgr. Mariannou Haškovou, v právnej veci navrhovateľa- otca: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., D. D. E. XXX/X, proti matke: A. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., H. E. XX/X a maloletým deťom: I. F., nar. XX.XX.XXXX a J. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., H. E. XX/X, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza ako kolíznym opatrovníkom, o zapretie otcovstva, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca zo dňa 29.12.2023 o zapretie otcovstva z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ- otec sa návrhom zo dňa 29.12.2023 doručeným Okresnému súdu Prievidza dňa 08.01.2024 domáhal zapretia otcovstva k maloletým dcéram I. F., nar. XX.XX.XXXX a J. F., nar. XX.XX.XXXX. Svoj návrh odôvodnil tým, že rozhodnutie vo veci zapretia otcovstva k maloletým deťom je kľúčové a má byť rozhodujúcim faktorom k jeho žiadosti o prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý vykonáva v K. L. za neplnenie si vyživovacej povinnosti k maloletým deťom. Žiadal vykonať dokazovanie vykonaním znaleckého dokazovania z oblasti genetiky, analýza DNA, ktorým by sa preukázalo, že nie je otcom maloletých dcér I., nar. XX.XX.XXXX a J., nar. XX.XX.XXXX.

2. Matka maloletých detí sa písomne vo veci vyjadrila podaním zo dňa 24.04.2024, kde uviedla, že s návrhom otca nesúhlasí, nakoľko v tom čase bol navrhovateľ jej jediným partnerom. Tvorili pár od 2016-2020. Navrhovateľ je otcom maloletej I. a maloletej J.. Kolíznemu opatrovníkovi pri prešetrovaní rodinných pomerov uviedla, že s návrhom otca nesúhlasí a vyjadrila sa, že navrhovateľ je biologickým otcom maloletej I. a J.. Otcovstvo k nim dobrovoľne uznal na matrike súhlasným vyhlásením rodičov. Navrhovateľ sa o maloleté deti nezaujíma, nekontaktuje ich a neplní si ani vyživovaciu povinnosť voči maloletým dcéram. Matka poberá náhradné výživné.

3. Kolízny opatrovník navrhol návrh navrhovateľa zamietnuť. Uviedol, že je v záujme maloletých detí, aby bolo otcovstvo k nim určené. Poukázal na to, že otcovstvo navrhovateľ k maloletým dcéram I. a J. dobrovoľne priznal a v prekluzívnej 3 ročnej lehote sa nedomáhal zapretia otcovstva.

4. Súd vo veci konal a rozhodol na pojednávaní dňa 14.05.2025, ktoré sa konalo v neprítomnosti otca a matky maloletých detí a za prítomnosti kolízneho opatrovníka. Otec mal predvolanie na pojednávanie doručované na adresu, ktorú sám uviedol, kde mu boli doručené ostatné súdne písomnosti a kde si zásielku neprevzal v odbernej lehote. Zásielku súd považoval za doručenú dňom 24.04.2025, kedy sa vrátila zásielka ako neprevzatá. Matka mala doručenie predvolania vykázané dňa 31.03.2025. Otec a ani matka svoju neúčasť neospravedlnili, odročiť pojednávanie nežiadali.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi prečítaním ich podstatného obsahu a to: návrhom, rozsudkom OS Prievidza zo dňa 28.05.2021 č. k. 18P/1/2021-88, rozsudkom KS v Trenčíne č. k. 6CoP/49/2021-108, trestným rozkazom OS Prievidza zo dňa 11.07.2023 č. k. 2T/46/2023-131, uznesením OS Prievidza zo dňa 28.11.2023 č. k. 2T/46/2023-145, lustráciami otca, matky v registri obyvateľov a v Sociálnej poisťovni a lustráciou otca vo ZVJS, uznesením OS Prievidza zo dňa 04.03.2024 č. k. 11Pc/2/2024-28, správou ÚPSVaR Prievidza zo dňa 15.03.2024, vyjadrením matky zo dňa 25.04.2025, rodným listom maloletej I. a rodným listom maloletej J., opätovnou lustráciou otca v ZVJS, vyjadrením otca zo dňa 27.05.2024, zápisnicou z dňa 11.07.2024, oznámením ÚPSVaR Prievidza zo dňa 03.01.2025 a zo dňa 09.01.2025 oznámením OR PZ Prievidza zo dňa 15.01.2025 a spisom OS Prievidza sp. zn. 18P/1/2021 a ostatným obsahom súdneho spisu, na základe čoho zistil tento skutkový a právny stav:

6. Z rodného listu maloletej I. F., nar. XX.XX.XXXX v B. vydaného Matričným úradom Mesta Bojnice dňa 29.05.2017 vyplýva, že otcom maloletej I. je A. B., nar. XX.XX.XXXX a matkou A. F., nar. XX.XX.XXXX.

7. Z rodného listu maloletej J. F., nar. XX.XX.XXXX v B. vydaného Matričným úradom Mesta Handlová dňa 17.02.2020 vyplýva, že otcom maloletej J. je A. B., nar. XX.XX.XXXX a matkou A. F., nar. XX.XX.XXXX.

8. Z pripojeného spisu OS Prievidza sp. zn. 18P/1/2021 a z neho najmä rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 28.05.2021 č. k. 18P/1/2021-88, ktorý nadobudol právoplatnosť v časti vyživovacej povinnosti v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 26.10.2021 č. k. 6CoP/49/2021-108, vyplýva, že maloletá I. a maloletá J. boli predmetným rozsudkom zverené do osobnej starostlivosti matke a otec bol zaviazaný platením výživného v sume 110 eur mesačne na maloletú I. a v sume 90,- eur mesačne na maloletú J. s účinnosťou od 13.01.2021. Zároveň bolo rozhodnuté o zameškanom výživnom otca na maloleté deti.

9. Podľa § 93 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v platnom znení, muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov, môže otcovstvo pred súdom zaprieť do troch rokov odo dňa jeho určenia, len ak je vylúčené, že by mohol byť otcom dieťaťa; táto lehota sa neskončí po uplynutí troch rokov od narodenia dieťaťa.

10. V súvislosti s ustanovením § 93 ods. 1 Zákona o rodine, v zmysle ktorého môže muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov pred súdom zaprieť iba do troch rokov odo dňa jeho určenia, je potrebné uviesť, že ustanovenie § 86 ods. 1 Zákona o rodine, v zmysle ktorého mohol manžel zaprieť otcovstvo k dieťaťu do troch rokov od narodenia dieťaťa, bolo s účinnosťou od 1.1.2016 nahradené novým znením, podľa ktorého môže manžel zaprieť otcovstvo k dieťaťu do troch rokov odkedy sa dozvedel skutočnosti odôvodňujúce, že nie je otcom dieťaťa, sú pravdivé. K uvedenej zmene došlo po tom, čo Ústavný súd SR vydal nález PL.US 1/2010-57, ktorým vyslovil nesúlad § 86 ods. 1 Zákona o rodine v súlade s článkom 6 ods. 1 a článkom 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V tej súvislosti je ďalej potrebné uviesť, že muž, ktorému svedčí druhá zákonná domnienka otcovstva, teda otcovstvo určené súhlasným vyhlásením rodičov v zmysle § 91 ods. 1 Zákona o rodine, nenadobúda otcovstvo ex lege, ako je to v prípade manžela, ale v prípade súhlasného vyhlásenia rodičovstva a otcovstva sa uskutočňuje v prevažných prípadoch dobromyseľne s vedomím, že muž je biologickým otcom dieťaťa. V tej súvislosti je taktiež potrebné uviesť, že Ústavný súd SR vo vyššie citovanom náleze konštatoval, že Európsky súd pre ľudské práva pri aplikácii článku 8 Dohovoru posudzuje odlišne prípady vedomého založenia vzťahu otca a dieťaťa alebo nepopretia otcovstva právnym otcom v zákonom ustanovenej zapieracej lehote napriek vedomosti právneho otca, že nie je biologickým otcom dieťaťa, resp. existencie pochybnosti týkajúcej sa jeho otcovstva k dieťaťu, a prípady, keď právny otec svoje otcovstvo popiera po uplynutí zapieracej lehoty, počas plynutia ktorej však nemal vedomosť o tom, že nie je biologickým otcom dieťaťa. Podstatnou resp. relevantnou aplikáciou uvedeného článku dohovoru je v takýchto prípadoch skutočnosť, kedy sa právny otec dozvie o nesúlade biologického a právneho otcovstva, resp. o skutočnostiach spochybňujúcich jeho otcovstvo. Až týmto momentom totiž právny otec, ktorého otcovstvo bolo založené zákonnou domnienkou otcovstva, získava možnosť vedome svojím rozhodnutím ďalej pokračovať v už založenom právnom vzťahu s dieťaťom a niešť z neho vyplývajúcu zodpovednosť za jeho výchovu a výživu alebo využiť právne prostriedky na odstránenie nesúladu medzi právnym a biologickým otcovstvom. V tej súvislosti je taktiež potrebné uviesť, že Ústavný súd SR už vo svojom rozhodnutí - uznesení PL-ÚS 22/2014-38 posudzoval súlad §

93 ods. 1 Zákona o rodine s článkom 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pričom týmto rozhodnutím návrh Okresného súdu Košice 1 zamietol. Návrh bol zamietnutý z dôvodu, že pri hlasovaní pléna nebola dosiahnutá nadpolovičná väčšina hlasov všetkých sudcov.

11. Podľa názoru súdu v danej veci z výsledkov vykonaného dokazovania nesporne vyplýva, že k súhlasnému určaniu otcovstva k maloletej I. na základe súhlasného vyhlásenia oboch rodičov, teda i navrhovateľa, došlo najneskôr dňa 29.05.2017 (kedy bol vydaný rodný list maloletej), pričom zákonná trojročná lehota v zmysle § 93 ods. 1 Zákona o rodine potom uplynula dňom 29.05.2020 a k súhlasnému určaniu otcovstva k maloletej J. na základe súhlasného vyhlásenia oboch rodičov, teda i navrhovateľa, došlo najneskôr dňa 17.02.2020 (kedy bol vydaný rodný list maloletej), pričom zákonná trojročná lehota v zmysle § 93 ods. 1 Zákona o rodine potom uplynula dňom 17.02.2023. Keďže návrh na zapretie otcovstva voči maloletej I. a maloletej J. bol podaný na Okresný súd Prievidza dňa 08.01.2024, bol podaný po márnom uplynutí 3 ročnej prekluzívnej lehoty podľa § 93 ods. 1 Zákona o rodine, a preto súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol.

12. Záverom súd dodáva a poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 24.04.2018 č. k. 27CoP/17/2018, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v obdobnej veci, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh otca na zapretie otcovstva, ktorý bol podaný po márnom uplynutí 3 ročnej prekluzívnej lehoty na zapretie otcovstva podľa § 93 ods. 1 zákona o rodine. Odvolací súd poukázal na skutočnosť, že Ústavný súd SR o návrhu na vyslovenie nesúladu § 93 ods. 1 zákona o rodine s čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (otázku počiatku plynutia zapieracej lehoty) už rozhodoval a uznesením sp. zn. PL ÚS 22/2014 zo dňa 20.05.2015 ho zamietol. Právnym názorom Ústavného súdu SR obsiahnutým v rozhodnutí je všeobecný súd viazaný, preto v danej veci museli sudy aplikovať platnú a účinnú úpravu § 93 ods. 1 zákona o rodine, ktorej nesúlad s medzinárodným právom nebol kompetentným orgánom vyslovený.

13. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. O náhrade trov účastníkov v predmetnej veci rozhodol súd v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania v civilnom mimosporovom konaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok). Ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí (rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.